

УДК 631.152:35.072.1

Напрями удосконалення державного управління аграрним сектором в умовах децентралізації влади та дерегуляції господарської діяльності / Кропивко М.Ф., Ксенофонов М.М., Хміль Н.В. // Економіка АПК. – 2015. – № 3. – С. 5.

Висвітлено авторське бачення системного підходу до реформування управління аграрним сектором економіки країни в умовах децентралізації виконавчої влади та дерегуляції господарської діяльності.

Обґрунтовано доцільність здійснення основних реформаційних змін в організації управління галузевим розвитком за такими напрямками: ширше використання потенціалу соціального й державно-приватного партнерства; підвищення ролі інститутів міжгосподарського та громадського самоуправління, саморегулювання агропродуктових ринків і місцевого самоврядування; розбудови територіально-самоврядної організаційної структури органів управління на заміну централізованої галузевої; удосконалення механізму прогнозування й планування розвитку за принципом «знизу – догори» з урахуванням місцевих потреб і пріоритетів. Табл.: 2. Рис.: 2. Бібліогр.: 19.

Ключові слова: державне управління, реформаційні перетворення, децентралізація влади, дерегуляція господарської діяльності, євроінтеграція, місцеве самоврядування.

УДК 631.152:35.072.1

Направления усовершенствования государственного управления аграрным сектором в условиях децентрализации власти и дерегулирования хозяйственной деятельности / Кропивко М. Ф., Ксенофонов М.М., Хмель Н.В. // Экономика АПК. – 2015. – № 3. – С. 5.

Освещено авторское видение системного подхода к реформированию управления аграрным сектором экономики страны в условиях децентрализации исполнительной власти и дерегулирования хозяйственной деятельности.

Обоснована целесообразность осуществления основных реформаторских изменений в организации управления отраслевым развитием по таким направлениям: более широкое использование потенциала социального и государственно-частного партнерства; повышение роли институтов межхозяйственного и общественного самоуправления, саморегулирования агропродуктовых рынков и местного самоуправления; развитие территориально-самоуправляющейся организационной структуры органов управления на смену централизованной отраслевой; усовершенствование механизма прогнозирования и планирования развития по принципу «снизу – вверх» с учетом местных потребностей и приоритетов. Табл.: 2. Илл.: 2. Библиогр.: 19.

Ключевые слова: государственное управление, реформаторские преобразования, децентрализация власти, дерегуляция хозяйственной деятельности, евроинтеграция, местное самоуправление.

UDS 631.152:35.072.1

Directions of improvement of governance of agrarian sector in the context of decentralization of authority and deregulation of economic activity / Kropyvko M.F., Ksenofontov M.M., Khmil N.V. // Ekonomika APK. – 2015. – № 3. – P. 5.

The authors' vision of systematic approach to reforms of governance of agrarian sector of economy of the country in the context of decentralization of executive authorities and deregulation of economic activity are covered in the article.

The expediency of accomplishment of main reform changes in organization of governance of branch development are grounded for next directions: greater use of capacity of social and state and private partnerships; increasing of role of institutions of inter-farm and public self-government, self-regulation of agrarian markets and local self-government; development of territorial and self-governing organizational structure of government bodies to replace of industrial centralized structure; improvement of mechanism of forecasting and planning of development on the base of principle “bottom – up approach” taking into accounts local needs and priorities. Tabl.: 2. Figs.: 2. Refs.: 19.

Key words: state administration, economy transformation reforms, decentralization of power, deregulation of economic activity, European integration, local self-government.

УДК 330.101.54

Соціально-економічні аспекти розвитку агропромислового виробництва / Забуранна Л.В., Попрозман Н.В. // Економіка АПК. – 2015. – № 3. – С. 15.

У розрізі глобалізаційних процесів і згідно з сучасними тенденціями економічного розвитку національної економіки акцентується увага на значенні якості продукції та конкурентоспроможності агропромислового виробництва на внутрішньому й зовнішньому ринках.

Розглядаються показники розвитку національної економіки, виходячи з міжнародних рейтингів та індексів, які розраховуються міжнародними інституціями. Вказується на стратегічне значення запровадження системи менеджменту якості на товари й послуги агропромислового виробництва. Побудовано тренди розвитку таких показників, як експорт, імпорт товарів і прямих іноземних інвестицій в Україну. Проаналізовано співпрацю з міжнародними фінансовими організаціями та відзначено існування ключових економічних секторів, що є пріоритетними для вкладення інвестиційних ресурсів. Обґрунтовується значення усунення диспропорцій регіональної політики, потенціалу регіону й вибору парадигми економічного розвитку АПК. Табл.: 1. Рис.: 3 Бібліогр.: 16.

Ключові слова: глобалізація, якість, конкурентоспроможність, розвиток, соціально-економічні умови, інвестування, тренд, парадигма, агропромислове виробництво.

УДК 330.101.54

Социально-экономические аспекты развития агропромышленного производства / Забуранная Л.В., Попрозман Н.В. // Экономика АПК. – 2015. – № 3. – С. 15.

В разрезе глобализационных процессов и согласно современным тенденциям экономического развития национальной экономики акцентируется внимание на значении качества продукции и конкурентоспособности агропромышленного производства на внутреннем и внешнем рынках. Рассматриваются показатели развития национальной экономики, исходя из международных рейтингов и индексов, которые рассчитываются международными институтами. Указывается стратегическое значение внедрения системы менеджмента качества на товары и услуги агропромышленного производства. Построены тренды развития таких показателей, как экспорт, импорт товаров и прямых иностранных инвестиций в Украину. Проанализировано сотрудничество с международными финансовыми организациями и отмечено существование ключевых экономических секторов, которые являются приоритетными для вложения инвестиционных ресурсов. Обосновывается значение устранения диспропорций региональной политики, потенциала региона и выбора парадигмы экономического развития АПК. Табл.: 1. Илл.: 3. Библиогр.: 16.

Ключевые слова: глобализация, качество, конкурентоспособность, развитие, социально-экономические условия, инвестирование, тренд, парадигма, агропромышленное производство.

UDS 330.101.54

Social and economic aspects of the development of the agro-industrial complex of production / Zaboranna L.V., Poprozman N.V. // Ekonomika APK. – 2015. – № 3. – P. 15.

The article is focused on the importance of product quality and competitiveness of agricultural production in the domestic and foreign markets within the context of globalization and due to the modern trends of economic development of the national economy. We consider the performance of the national economy based on international ratings and indices that are calculated by international institutions. The strategic importance of implementing a quality management system for goods and services agricultural production is highlighted. The trends of these indicators as exports, imports and foreign direct investments in Ukraine are formulated. In the article the cooperation with international financial institutions is analysed and the existence of key economic sectors that are priorities for investing investment resources is noted. The

significance of elimination of disparities of regional policy is stressed, the region's potential and economic choice of the paradigm of agricultural development are substantiated. Tabl.: 1. Figs.: 3. Refs.: 16.

Keywords: globalization, quality, competitiveness, development, social and economic conditions, investment trends, paradigm, agricultural production.

УДК 338.43:631.17:662.7

Економічне обґрунтування технологій вирощування і переробки рослинної біосировини на тверді види палива / Бондар В.С., Фурса А.В. // Економіка АПК. – 2015. – № 3. – С. 22.

На основі технологічних карт, розроблених авторами, визначено обсяги витрат на вирощування і збирання 1 га ряду біоенергетичних культур, а також собівартість 1 т біосировини при певному рівні врожайності. Наведено техніко-економічні розрахунки з ефективності переробки біосировини цих культур на тверді види палива (пелети) в переробних підприємствах різної потужності. Поміщено також ряд допоміжних показників, необхідних для визначення обсягів виробництва біосировини й готової продукції, розрахунків ціни, прибутковості, розміру посівних площ та інших показників бізнес-проектів з біоенергетики. Зроблено висновок про те, що технології, які нині використовуються в Україні при вирощуванні біоенергетичних культур, потребують суттєвого доопрацювання з погляду повної заміни ручної праці на таких процесах, як садіння, збирання біосировини та інших, а також удосконалення вітчизняних засобів механізації, альтернативою яким є залучення іноземної техніки. Табл.: 3. Бібліогр.: 14.

Ключові слова: витрати виробництва, собівартість, пелети з біосировини, міскантус, свічграс, енергетична верба, сорго цукрове.

УДК 338.43:631.17:662.7

Экономическое обоснование технологий выращивания и переработки растительного биосырья на твердые виды топлива / Бондар В.С., Фурса А.В. // Экономика АПК. – 2015. – № 3. – С. 22.

На основе технологических карт, разработанных авторами, определены объемы расходов на выращивание и уборку 1 га ряда биоэнергетических культур, а также себестоимость 1 т биосырья при определенных уровнях урожайности. Приведены технико-экономические расчеты эффективности переработки биосырья этих культур на твердые виды топлива (пеллеты) на перерабатывающих предприятиях разной мощности. Помещен также ряд вспомогательных показателей, необходимых для определения объемов производства биосырья и готовой продукции, расчетов цены, прибыльности, размера посевных площадей и других показателей бизнес-проектов по биоэнергетике. Сделан вывод о том, что технологии, которые сейчас используются в Украине при выращивании биоэнергетических культур, требуют существенной доработки с точки зрения полной замены ручного труда на таких процессах, как посадка, уборка биосырья и других, а также усовершенствования отечественных средств механизации, альтернативой которым является иностранная техника. Табл.: 3. Библиогр.: 14.

Ключевые слова: расходы производства, себестоимость, пеллеты из биосырья, мискантус, свичграс, энергетическая верба, сорго сахарное.

UDS 338.43:631.17:662.7

Economic ground for technologies of plant biomass growing and processing into solid fuels / Bondar V.S., Fursa A.V. // Ekonomika APK. – 2015. – № 3. – P. 22.

On the basis of the process charts developed by authors, calculated are the charges on growing and harvesting 1 ha row of bioenergy crops, as well as prime costs of 1 ton raw biomaterial at the certain levels of the productivity. Technical and economic calculations over the efficiency of processing raw biomaterial obtained from these crops into solid fuels (pellets) at the processing enterprises of different capacity has been done. Given are the auxiliary indexes necessary for determination of production of raw biomaterials and ready products, calculations of price, profitability, sowing areas and other indexes for business-projects on bioenergetics. Technologies that are currently being used in Ukraine for growing bioenergy crops require a substantial revision from the point of view of complete replacement of hand labour on such processes as

planting, harvesting raw biomaterial, and also require the improvement of domestic facilities of mechanization that have an alternative of foreign machinery. Tabl.: 3. Refs.: 14.

Key words: charges of production, prime costs, pellets from raw biomaterial, miscanthus, panicum virgatum, energy willow, sugar sorghum.

УДК 332.155:633.85 (477.46)

Шляхи підвищення економічної ефективності виробництва насіння олійних культур у регіоні / Тонюк М.О., Концеба С.М. // Економіка АПК. – 2015. – № 3. – С. 28.

Проаналізовано ефективність виробництва насіння олійних культур, проведено факторний аналіз рівня їхньої рентабельності у сільськогосподарських підприємствах Черкаської області. Розглянуто структуру виробничої собівартості 1 ц насіння олійних культур, запропоновано кореляційно-регресійну модель підвищення прибутковості його виробництва в регіоні. Намічено шляхи зростання економічної ефективності виробництва олійних культур, серед яких головними є зниження їх собівартості в основному зменшенням частки загальновиробничих витрат у загальній структурі собівартості продукції та маркетингові заходи, завдяки яким можна вплинути на рівень товарності й реалізаційної ціни. Табл.: 4. Бібліогр.: 10.

Ключові слова: економічна ефективність, олійні культури, виробництво, рівень рентабельності, прибутковість, собівартість.

УДК 332.155:633.85 (477.46)

Пути повышения экономической эффективности производства семян масличных культур в регионе / Тонюк М.А., Концеба С.М. // Экономика АПК. – 2015. – № 3. – С. 28.

Проанализирована эффективность производства семян масличных культур, проведен факторный анализ уровня их рентабельности в сельскохозяйственных предприятиях Черкасской области. Рассмотрена структура производственной себестоимости 1 ц семян масличных культур, предложена корреляционно-регрессионная модель повышения доходности их производства в регионе. Намечены пути роста экономической эффективности производства масличных культур, среди которых главными являются снижение их себестоимости в основном путем уменьшения доли общепроизводственных расходов в общей структуре себестоимости продукции и маркетинговые мероприятия, благодаря которым можно повлиять на уровень товарности и реализационной цены. Табл.: 4. Библиогр.: 10.

Ключевые слова: экономическая эффективность, масличные культуры, производство, уровень рентабельности, прибыльность, себестоимость.

UDS 332.155:633.85 (477.46)

The guidelines for the economic efficiency of production of oilseeds in the region / Toniuk M.O., Kontseba S.M. // Ekonomika APK. – 2015. – № 3. – P. 28.

The efficiency of the production of oilseeds by agricultural enterprises in Cherkasy region was analyzed. A factor analysis of the profitability of these crops was made. The structure of the production cost of 1 quintal of oilseeds cultivated by agricultural enterprises in Cherkasy region was examined. A correlation-regression model to increase profitability of the production of oilseeds in the region is offered. The ways of increasing the economic efficiency of oilseeds were defined. The main ways include reduction of the cost of production of these crops mainly by decreasing the overhead cost in the total cost of production and marketing measures, that can to affect the level of marketability and trade prices. Tabl.: 4. Refs.: 10.

Key words: economic efficiency, oilseeds, production, level of profitability, profitability, cost.

УДК 338.436.869(477)

Мультиплікативний ефект збільшення внутрішніх резервів аграрного виробництва / Одінец О.М. // Економіка АПК. – 2015. – № 3. – С. 34.

Досліджено процес розширеного відтворення в галузях аграрного виробництва за рахунок дії механізму мультиплікації. Встановлено, що загальний мультиплікативний ефект при виробництві сільськогосподарської продукції виникає за рахунок вливання інвестиційних витрат в обігові засоби підприємств за рахунок чистого прибутку та інших внутрішніх джерел. У процесі виробництва додаткові виробничі витрати виконують функції внутрішніх інвестицій.

Доведено, що у підприємствах, де відбулося скорочення галузі тваринництва і чистий дохід одержують в основному від реалізації продукції рослинництва, явище мультиплікатора не спрацьовує, що не сприяє розширеному відтворенню. Встановлено, що мультиплікаційний ефект в сільськогосподарських підприємствах виникає в умовах диверсифікації виробництва за рахунок поєднання галузей рослинництва і тваринництва, причому пріоритетний розвиток надається продукції тваринництва. Табл.: 1. Бібліогр.: 17.

Ключові слова: мультиплікатор, ефект мультиплікатора, акселератор, дохід, інвестиції, конкурентоспроможність, фінансові ресурси, самофінансування.

УДК 338.436.869(477)

Мультиплікативний ефект збільшення внутрішніх резервів аграрного виробництва / Одінец О.М. // Экономика АПК. – 2015. – № 3. – С. 34.

Исследован процесс расширенного воспроизводства в отраслях аграрного производства за счет действия механизма мультипликации. Установлено, что общий мультипликативный эффект при производстве сельскохозяйственной продукции возникает за счет вливания инвестиционных расходов в оборотные средства предприятий за счет чистой прибыли и других внутренних источников. В процессе производства дополнительные производственные расходы выполняют функции внутренних инвестиций.

Доказано, что в предприятиях, где произошло сокращение животноводства и чистый доход получают в основном от реализации продукции растениеводства, явление мультипликатора не работает, что не способствует расширенному воспроизводству. Установлено, что мультипликационный эффект в сельскохозяйственных предприятиях возникает в условиях диверсификации производства за счет сочетания отраслей растениеводства и животноводства, причем приоритетное развитие придается продукции животноводства. Табл.: 1. Библиогр.: 17.

Ключевые слова: мультипликатор, эффект мультипликатора, акселератор, доход, инвестиции, конкурентоспособность, финансовые ресурсы, самофинансирование.

UDS 338.436.869(477)

Multiplier effect of accretion of internal resources of agricultural production / Odintsov O.M. // Ekonomika APK. – 2015. – № 3. – P. 34.

The process of expanded reproduction in the fields of agriculture through the mechanism of multiplication is studied. It is defined that the total multiplier effect on agricultural production is triggered by the infusion of investment costs in running enterprises by means of net income and other internal sources. During the production process additional production costs serve as the domestic investment.

It is proved that in companies where there was a reduction in the livestock industry and the net income derived mainly from the sale of crop production, a multiplier phenomenon does not work, that it does not contribute to expanded reproduction. It is stated that the multiplier effect of agricultural enterprises occurs in case of the production diversification through a combination of crop and livestock sectors, with priority given to the development of livestock production. Tabl.: 1. Refs.: 17.

Key words: multiplier, multiplier effect, accelerator, income, investment, competitiveness, financial resources, self-financing.

УДК 336.151 + 336.225

Доходна база сільських бюджетів в умовах фіскальної децентралізації в Україні / Тулуш Л.Д.
// Економіка АПК. – 2015. – № 3. – С. 39.

Оцінюються наслідки фіскальної реформи для бюджетів місцевого самоврядування базового рівня (передусім, сільських) в умовах незавершеності адміністративно-територіальної реформи. Обґрунтовано необхідність переорієнтації бюджетних відносин на засади бюджетного централізму, що передбачає розширення можливостей і повноважень місцевого самоврядування. Окреслено проблеми фінансового забезпечення місцевого самоврядування в умовах бюджетної моделі, визначеної Бюджетним кодексом України – 2010 та адміністративно-територіального устрою, незмінного ще з часів колишнього Радянського Союзу. Доведено, що відсутність послідовності й узгодженості між фіскальною та адміністративною реформами призвела до суттєвого зниження фінансової спроможності бюджетів місцевого самоврядування базового рівня. На прикладі окремих сільських бюджетів трьох різних областей показано особливості формування доходної та видаткової частин бюджетів сільських громад. Наведено оцінку фіскального потенціалу переданих сільським громадам доходних джерел в умовах невідпрацьованості механізмів податкового адміністрування та неузгодженості нормативно-правової бази. Обґрунтовано необхідність поглиблення досліджень у напрямі підвищення рівня наукового обґрунтування фіскальної ефективності місцевого оподаткування в Україні в умовах фіскальної деволуції. Табл.: 5. Рис.: 2 Бібліогр.: 29.

Ключові слова: фіскальна децентралізація, бюджетний федералізм, бюджетна система, міжбюджетні трансферти, місцеві бюджети, доходна база, податкові надходження, плата за землю, єдиний податок, видатки бюджету.

УДК 336.151 + 336.225

Доходная база сельских бюджетов в условиях фискальной децентрализации в Украине / Тулуш Л.Д. // Экономика АПК. – 2015. – № 3. – С. 39.

Оцениваются последствия фискальной реформы для бюджетов местного самоуправления базового уровня (прежде всего, сельских) в условиях незавершенности административно-территориальной реформы. Обоснована необходимость переориентации бюджетных отношений на принципах бюджетного централизма, предусматривающей расширение возможностей и полномочий местного самоуправления. Обозначены проблемы финансового обеспечения местного самоуправления в условиях бюджетной модели, определенной Бюджетным кодексом – 2010 и административно-территориального устройства, неизменного со времен бывшего Советского Союза. Доказано, что отсутствие последовательности и согласованности между фискальной и административной реформами привела к существенному снижению финансовой способности бюджетов местного самоуправления базового уровня. На примере отдельных сельских бюджетов трех разных областей показаны особенности формирования доходной и расходной частей бюджетов сельских общин. Оценен фискальный потенциал переданных сельским общинам доходных источников в условиях неотлаженности механизмов налогового администрирования и несогласованности нормативно-правовой базы. Обоснована необходимость углубления исследований в направлении повышения уровня научного обоснования фискальной эффективности местного налогообложения в Украине в условиях фискальной деволуции. Табл.: 5. Илл.: 2 Библиогр.: 29.

Ключевые слова: фискальная децентрализация, бюджетный федерализм, бюджетная система, межбюджетные трансферты, местные бюджеты, доходная база, налоговые поступления, плата за землю, единый налог, бюджетные расходы.

UDS 336.151 + 336.225

Revenue basis of rural budgets under conditions of fiscal decentralization in Ukraine/ Tulush L.D.
// Ekonomika APK. – 2015. – № 3. – P. 39.

The article estimates the effects of fiscal reform for local government budgets baseline (primarily rural) in the incomplete administrative-territorial reform. The necessity of re-orientation of fiscal relations on the principles of fiscal centralism, which provides empowerment and powers of local government. The problems

of financial security of local government in a budget model, defined by the Budget Code - 2010 and the administrative-territorial structure, unchanged since the days of the Soviet Union. It is proved that a lack of consistency and coherence between fiscal and administrative reforms has led to a significant reduction of financial ability of local government budgets baseline. On the examples of the individual budgets of the three different rural areas, the features of the formation of the revenue and expenditure side of the budget in rural communities is shown. The article estimates fiscal capacity in terms of revenue sources transferred to rural communities under conditions of not well-developed mechanisms of tax administration and the inconsistency of the legal framework. The necessity of deepening the research towards a higher level of scientific substantiation of fiscal efficiency of local taxation in Ukraine in terms of fiscal devolution is substantiated. Tabl.: 5. Figs.: 2. Refs.: 29.

Key words: fiscal decentralization, fiscal federalism, fiscal system, intergovernmental transfers, local budgets, revenue base, tax revenues, the land tax, flat tax, budgetary implications.

УДК 339.5:633.34

Перспективи збільшення доданої вартості на ринку соєвих бобів і продуктів їх переробки в Україні / Боднар О.В., Педорченко А.Л. // Економіка АПК. – 2015. – №. 3 – С. 51.

Досліджено вітчизняну структуру аграрного експорту з погляду глибини переробки продукції, визначено превалювання у ній сировинної складової, висвітлюються переваги розвитку переробки сільськогосподарської сировини у середині країни. Висвітлено сучасний стан ринку соєвих бобів в Україні, здійснено порівняльний аналіз напрямів використання вироблених соєвих бобів і продуктів їх переробки в Україні та в розвинутих країнах світу. Зіставлено розмір сукупної доданої вартості, що створюється при виробництві й експорті соєвих бобів та при альтернативних векторах їх використання у середині країни. Альтернативні вектори передбачають вартісні ланцюги, які включають виробництво сировини, переробку на олію й шрот і в подальшому їхній експорт, використання шроту для виробництва продукції тваринництва та переробка соєвої олії на біодизель. Визначено ефективність запропонованої оптимізації ринку соєвих бобів. Табл.: 8. Рис.: 3. Бібліогр.: 14.

Ключові слова: ринок, експорт, ціна, додана вартість, соєві боби, соєва олія, шрот, м'ясо свиней, біодизель.

УДК: 339.5:633.34

Перспективы увеличения добавленной стоимости на рынке соевых бобов и продуктов их переработки в Украине / Боднар О.В., Педорченко А.Л. // Экономика АПК. – 2015. – №. 3 – С. 51.

Исследована отечественная структура аграрного экспорта с точки зрения глубины переработки продукции, определено превалирование в ней сырьевой составляющей, освещаются преимущества развития переработки сельскохозяйственного сырья внутри страны. Освещено современное состояние рынка соевых бобов в Украине, осуществлен сравнительный анализ использования производимых соевых бобов и продуктов их переработки в Украине и в развитых странах мира. Сопоставлены размеры совокупной добавленной стоимости, которая создается при производстве и экспорте соевых бобов и при альтернативных векторах их использования внутри страны. Альтернативные векторы предусматривают стоимостные цепи, включающие производство сырья, переработки на масло и шрот и в дальнейшем их экспорт, использование шрота для производства продукции животноводства и переработка соевого масла на биодизель. Определена эффективность предлагаемой оптимизации рынка соевых бобов. Табл.: 8. Илл.: 3. Библиогр.: 14.

Ключевые слова: рынок, экспорт, цена, добавленная стоимость, соевые бобы, соевое масло, шрот, мясо свиней, биодизель.

UDS:339.5:633.1

Prospects for increasing value-added soybean market and its products in Ukraine / Bodnar O.V., Pedorchenko A.L. // Ekonomika APK. – 2015. – № 3. – P. 51.

The article studies the structure of domestic agricultural exports, determines the prevalence of its raw component. The article highlights the benefits of agricultural raw materials in the country. The current state of the Ukrainian soybeans market is outlined, comparative analysis of use of produced soybeans and their

products in Ukraine and in the developed world is presented in the article. The authors consider the total value added comparison, created in the production and export of soybeans in alternative vectors and their use in the country. Alternative vectors presuppose creation of value chains, including primary production, processing into oil and oilcake in their subsequent export, use of oilcake as feed for livestock production and processing of soybean oil for biodiesel. Efficiency of the proposed optimization market soybeans was defined. Tabl.: 8. Figs.: 3. Refs.: 14.

Key words: market, export, price, value added, soybeans, soybean oil, oilcake, pork, biodiesel.

UDS 338.314

Operating leverage and production profitability: functional dependence / Parmacli D.M., Ianioglo A.I. // *Ekonomika APK*. – 2015. – № 3. – P. 60.

The paper demonstrates the influence of differentiation between fixed and variable costs on the eventual change in revenue and total costs of an enterprise, as well as the importance of operating analysis, which includes such important indicators as financial safety margin and operating leverage. The work conducts an analysis of the total cost structure and production volumes on the final financial results of an enterprise. The article further emphasizes that the activity of an enterprise with low operating leverage is associated with lower risk, however also with lower financial reward (revenue). The paper also establishes the existence of an inverse relationship between the financial safety margin and the operating leverage effect.

Furthermore, presence of a relationship between the indicators of operating activities and an enterprise's profitability is explained: the effectiveness of entrepreneurial activity is higher (and the value of operating leverage is respectively lower) at the enterprises which are attributed with lower shares of fixed costs in the total cost structure and with higher production profitability.

Finally, the article provides calculations of the optimal values of financial safety margin and operating leverage necessary for the implementation of basic and expanded reproduction in the conditions of the southern region of the Republic of Moldova. Tabl.: 1. Figs.: 2. Refs.: 3.

Key words: fixed and variable costs, financial safety margin, operating leverage, production profitability, economic security, risk.

УДК 338.314

Операційний леверидж і рентабельність продукції: функціональна залежність / Пармаклі Д.М., Яніогло А.І. // *Економіка АПК*. – 2015. – № 3. – С. 60.

Показано вплив поділу витрат на постійні та змінні на зміну прибутку і сукупних витрат, а також важливість операційного аналізу, який включає в себе такі важливі показники, як запас фінансової міцності та операційний важіль. Аналізується вплив структури витрат і обсягів виробництва на фінансові результати підприємства. Підкреслено, що діяльність підприємства з низьким операційним важелем сполучена з меншим ризиком, але й із меншою винагородою (прибутку). Встановлено, що між коефіцієнтом запасу фінансової міцності та ефектом операційного важеля існує зворотна залежність.

Обґрунтовано наявність взаємозв'язку між показниками операційної діяльності й рентабельністю продукції: ефективність підприємницької діяльності вище (а значення операційного левериджу нижче) у тих підприємствах, в яких за інших однакових умов нижче частка постійних витрат і вище рентабельність продукції.

Розраховано оптимальні значення запасу фінансової міцності та операційного левериджу, необхідні для здійснення простого й розширеного відтворення в умовах південної зони Республіки Молдова. Табл.: 1. Рис.: 2. Бібліогр.: 3.

Ключові слова: постійні та змінні витрати, запас фінансової міцності, операційний леверидж, рентабельність продукції, економічна безпека, ризик.

УДК 338.314

Операционный леверидж и рентабельность продукции: функциональная зависимость / Пармакли Д.М., Яниогло А.И. // Экономика АПК. – 2015. – № 3. – С. 60.

Показаны влияние разделения затрат на постоянные и переменные на изменение прибыли и совокупных затрат, а также важность операционного анализа, который включает в себя такие важные показатели, как запас финансовой прочности и операционный рычаг. Анализируется влияние структуры издержек и объемов производства на финансовые результаты предприятия. Подчеркнуто, что деятельность предприятия с низким операционным рычагом сопряжена с меньшим риском, но и с меньшим вознаграждением (прибыли). Установлено, что между коэффициентом запаса финансовой прочности и эффектом операционного рычага существует обратная зависимость.

Обосновано наличие взаимосвязи между показателями операционной деятельности и рентабельностью продукции: эффективность предпринимательской деятельности выше (а значение операционного левериджа ниже) в тех предприятиях, в которых при прочих равных условиях ниже доля постоянных затрат и выше рентабельность продукции.

Рассчитаны оптимальные значения запаса финансовой прочности и операционного левериджа, необходимые для осуществления простого и расширенного воспроизводства в условиях южной зоны Республики Молдова. Табл.: 1. Илл.: 2. Библиогр.: 3.

Ключевые слова: постоянные и переменные затраты, запас финансовой прочности, операционный леверидж, рентабельность продукции, экономическая безопасность, риск.

АГРАРНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ І ПІДПРИЄМНИЦТВО

AGRARIAN MANAGEMENT AND ENTREPRENEURSHIP

УДК 658.016:316

Соціальна відповідальність бізнесових структур у діяльності харчових підприємств / Ігнатенко М.М. // Економіка АПК. – 2015. – № 3. – С. 65.

Обґрунтовано необхідність запровадження соціальної відповідальності як самостійного напрямку діяльності харчових підприємств; визначено аргументи, що засвідчують поліпшення соціального розвитку в результаті втілення соціальної відповідальності у діяльність харчових підприємств. Можна стверджувати, що, взявши на себе соціальну відповідальність, суб'єкти господарювання можуть одержати позитивні результати в економічному та іміджевому планах. А це означає формування надійного партнерства, одержання прибутку, прихильність нових партнерів, поліпшення іміджу підприємства й розвиток бізнесу у перспективі. Здійснено порівняльну характеристику різних тлумачень поняття "соціальна відповідальність". Сформовано критерії, дотримання яких дає змогу визначити окреме підприємство та бізнес як соціально відповідальні. Бібліогр.: 15.

Ключові слова: соціально орієнтована економіка, харчові підприємства, бізнес, соціальна відповідальність, форми, напрями, організаційно-економічний механізм, дохідність, конкурентоспроможність.

УДК 658.016:316

Социальная ответственность бизнес – структур в деятельности пищевых предприятий / Игнатенко Н.Н. // Экономика АПК. – 2015. – № 3. – С. 65.

Обоснована необходимость внедрения социальной ответственности как самостоятельного направления деятельности пищевых предприятий; определены аргументы, удостоверяющие улучшение социального развития в результате воплощения социальной ответственности в деятельность пищевых предприятий. Можно утверждать, что, взяв на себя социальную ответственность, субъекты хозяйствования могут получить положительные результаты в экономическом и имиджевом плане. А это означает формирование надежного партнерства, получения прибыли, расположение новых партнеров, улучшение имиджа предприятия и развитие бизнеса в перспективе. Осуществлена сравнительная характеристика различных толкований понятия "социальная ответственность". Сформированы критерии, соблюдение которых дает возможность определить отдельное предприятие и бизнес как социально ответственные. Библиогр.: 15.

Ключевые слова: социально ориентированная экономика, пищевые предприятия, бизнес, социальная ответственность, формы, направления, организационно-экономический механизм, доходность, конкурентоспособность.

UDS 658.016:316

Social responsibility of business entities within the framework of activity of food enterprises / Ihnatenko M.M. // *Ekonomika APK.* – 2015. – № 3. – P. 65.

The necessity of implementation of social responsibility as the independent part of activity of food enterprises is substantiated; the author provides arguments confirming the improvement of the social development as a result of implementation of social responsibility in the activities of the food enterprises. It could be stated that entities may obtain positive results in the economic and image spheres by taking social responsibility. This means reliable partnership formation, getting profit, attachment of new partners, improving company image and further business development in the Comparative characteristics of different interpretations of the concept of “social responsibility” is provided. There are certain criteria generated, compliance with which makes it possible to define a separate enterprise and business as socially responsible. Refs.: 15.

Key words: social-oriented economy, food industries, business, social responsibility, forms, directions, organizational-economic mechanism, profitability, competitiveness.

РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ І
СОЦІАЛЬНА СФЕРА СЕЛА

THE DEVELOPMENT OF RURAL AREAS AND
VILLAGE SOCIAL SPHERE

УДК 332.338.431.2:30.101.2:342

Оцінка спільних ресурсів регіонів / Влізло Є.М. // *Економіка АПК.* – 2015. – № 3. – С. 70.

Досліджено сутність спільних ресурсів регіонів. Обґрунтовано необхідність переходу від лінійної, кількісної оцінки спільних ресурсів регіонів до оцінки за методологією на основі розробки критеріїв оцінки, показників оцінки, міри оцінки, конкретизації повноважень і відповідальності суб'єктів оцінки у процесі використання спільних ресурсів. Спільні ресурси доцільно оцінювати на основі економічних, правових, соціальних, екологічних, інформаційних, технічних, технологічних, природних та інших критеріїв. Кожен критерій має свої показники, кожен показник має чотири значення міри: максимум, мінімум, норма, факт. Ефективне використання спільних ресурсів має здійснюватися на основі превентивного управління. Бібліогр.: 9.

Ключові слова: спільні ресурси, методологія оцінки, критерії, показники міра оцінки, суб'єкти, об'єкти оцінки, наздоганяюче управління.

УДК 332.338.431.2:30.101.2:342

Оценка совместных ресурсов регионов / Влизло Е.М. // *Экономика АПК.* – 2015. – № 3. – С. 70.

Исследована сущность совместных ресурсов регионов. Обоснована необходимость перехода от линейной, количественной оценки совместных ресурсов регионов до оценки по методологии на основании разработки критериев оценки, показателей оценки, меры оценки, конкретизации полномочий и ответственности субъектов оценки в процессе использования совместных ресурсов. Совместные ресурсы уместно оценивать на основании экономических, правовых, социальных, экологических, информационных, технических, технологических, природных и других критериев. Каждый критерий имеет свои показатели, каждый показатель имеет четыре значения меры: максимум, минимум, норма, факт. Эффективное использование совместных ресурсов должно осуществляться на основе превентивного управления. Библиогр.: 9.

Ключевые слова: совместные ресурсы, методология оценки, критерии, показатели мера оценки, субъекты, объекты оценки, догоняющее управление.

The author studies the essence of regional common resources and substantiates the necessity of shift from the linear qualitative assessment of regional common resources to the assessment based on the developed methodology that presupposes definition of assessment criteria, assessment factors, distinct rights and obligations of the subjects of assessment within the process of use of common resources. Common resources should be evaluated due to the economic, legal, social, ecological, informational, technical, technological, natural and other criteria. Each of these criteria has its indicators, each indicator is characterised by such measures as: maximum, minimum, norme, fact. Efficient use of common resources should be conducted within the framework of preventive management. Refs.: 9.

Key words: common resources, assessment methodology, criteria, indicators, assessment measures, subjects and objects of assessment, catch-up management.

УДК 63: 314(477)

Оцінка стану демографічної ситуації на сільських територіях / Саблук Г.І. // *Економіка АПК.* – 2015. – № 3. – С. 75.

На основі проведених досліджень висвітлено авторську оцінку стану демографічної ситуації на сільських територіях. Розглянуто напрями подальшого розвитку сіл і сільських територій для підвищення добробуту селян, зокрема, створення робочих місць та забезпечення належних умов проживання у сільській місцевості, підвищення рівня оплати працівникам сільського господарства. Авторська пропозиція зводиться до створення жіночих центрів, які стануть осередком вирішення проблем життя жінки – селянки. Особливу увагу приділено гендерній проблемі, умовам покращення життя сільських жінок. Табл.: 1. Бібліогр.: 12.

Ключові слова: гендерна диспропорція, міграція, соціальний розвиток, сільські поселення, демографічний стан, самозайнятість.

УДК 63: 314(477)

Оценка состояния демографической ситуации на сельских территориях / Саблук А.И. // *Экономика АПК.* – 2015. – № 3. – С. 75.

На основании проведенных исследований освещено авторскую оценку состояния демографической ситуации на сельских территориях. Рассмотрены направления дальнейшего развития сел и сельских территорий для повышения благосостояния крестьян, а именно, создание рабочих мест и обеспечение достойных условий проживания в сельской местности, повышение уровня оплаты работникам сельского хозяйства. Авторское предложение сводится к созданию женских центров, которые станут очагом решения проблем жизни женщины – крестьянки. Особое внимание уделено гендерной проблеме, условиям улучшения жизни сельских женщин. Табл.: 1. Библиогр.: 12.

Ключевые слова: гендерная диспропорция, миграция, сельское развитие, сельское население, демографическое состояние, самозанятость.

UDS 63: 314(477)

Evaluation of demographic situation in rural areas / Sabluk A.I. // *Ekonomika APK.* – 2015. – № 3. – P. 75.

The article highlights the author's evaluation of demographic situation in rural areas based on the previous research. The article considers the guidelines to further development of villages and rural areas for augmentation of rural welfare, creation of new jobs, and provision of decent living conditions in rural areas as well as payrise for the agrarians.

The author suggests to organize women centers that can provide the environment for solution of the problems of women of the rural areas. The particular attention is paid to the gender problems, and conditions for enhancement of living conditions of rural women. Tabl.: 1. Refs.: 12.

Key words: gender disproportion, migration, social development, rural settlements, demographic state, self-employment.

УДК 330.837:330.322:631.11

Інституційні трансформації та їх вплив на інвестиційну привабливість аграрних підприємств / Супрун О.М. // Економіка АПК. – 2015. – № 3. – С. 79.

Потреба в систематизації та науковому обґрунтуванні можливих новацій у відносинах держава – виробник сільськогосподарської продукції є актуальною й потребує дослідження. Доведено відсутність системності та спадковості в діях Міністерства аграрної політики та продовольства при визначенні пріоритетних напрямів стратегії розвитку вітчизняного сектору аграрної економіки. На прикладі СТОВ АФ ім. Т. Г. Шевченка Вовчанського району Харківської області показано додаткові витрати й ріст по видах податків, що може призвести до зменшення власних інвестицій у сільськогосподарське виробництво. Закцентовано увагу на можливих ризиках у зв'язку з податковим коригуванням фінансового стану аграрного сектору економіки. Табл.: 1. Бібліогр.: 13.

Ключові слова: стратегія розвитку, залучення інвестицій, Міністерство аграрної політики та продовольства України, Податковий кодекс України, сільськогосподарське підприємство, позитивна динаміка, ризики.

УДК 330.837:330.322:631.11

Институциональные трансформации и их влияние на инвестиционную привлекательность аграрных предприятий / Супрун О.Н. // Экономика АПК. – 2015. – № 3. – С. 79.

Потребность в систематизации и научном обосновании возможных новаций в отношениях государство – производитель сельскохозяйственной продукции является актуальной и требует исследования. Доказано отсутствие системности и преемственности в действиях Министерства аграрной политики и продовольствия при определении приоритетных направлений стратегии развития отечественного сектора аграрной экономики. На примере СООО АФ им. Т. Г. Шевченко Волчанского района Харьковской области показаны дополнительные расходы и рост по видам налогов, что может привести к уменьшению собственных инвестиций в сельскохозяйственное производство. Акцентируется внимание на возможных рисках в связи с налоговой корректировкой финансового состояния аграрного сектора экономики. Табл.: 1. Библиогр.: 13.

Ключевые слова: стратегия развития, привлечение инвестиций, Министерство аграрной политики и продовольствия Украины, Налоговый кодекс Украины, сельскохозяйственное предприятие, положительная динамика, риски.

UDS 330.837:330.322:631.11

Institutional transformations and their impact on the investment attractiveness of agrarian enterprises / Suprun O.M. // Ekonomika APK. – 2015. – № 3. – P. 79.

The need for systematic and scientific basis for possible innovations in the relations between the state and the producer of agricultural products is relevant and requires research. The lack of consistency and continuity in the actions of the Ministry of agrarian policy and food when determining the priority directions of the strategy of development of the domestic agricultural sector of the economy are proved. For example ALLC AF named after T.H. Shevchenko of Vovchansk district, Kharkiv region shows the additional costs and increase the types of taxes that may lead to a reduction in private investment in agricultural production. The attention is focused on possible risks of the adjustment of tax in the financial condition of the agricultural sector of the economy. Tabl.: 1. Refs.: 13.

Key words: development strategy, investment attraction, the Ministry of agrarian policy and food, the tax code, an agricultural enterprise, the positive dynamics, risks.

УДК 336.74:631.162

Методичні та прикладні аспекти аналізу вхідних і вихідних грошових потоків аграрних підприємств / Бардин О.Я. // Економіка АПК. – 2015. – № 3. – С. 98.

Розглянуто методичні та прикладні аспекти аналізу вхідних і вихідних грошових потоків аграрних підприємств, визначено найрезультативніший вид господарської діяльності підприємств, а також оцінено їхній фінансовий стан. Особлива увага приділяється оцінці показників вхідних та вихідних грошових потоків: збалансованості, якості, достатності, ліквідності, ефективності. Аналіз грошових потоків у періоді, що передував звітному, а саме виявлення обсягів надходжень і витрат коштів, загального обороту грошей та суму залишку грошових активів підприємства дає змогу визначити ефективність використання грошових засобів з позиції його ліквідності і здатності вчасно розраховуватися за своїми зобов'язаннями. Наведені методичні й прикладні аспекти аналізу грошових потоків можуть бути використані для визначення прогнозу щодо майбутніх тенденцій руху коштів у господарській діяльності підприємств. Табл.: 7. Рис.: 2. Бібліогр.: 13.

Ключові слова: грошовий потік, вхідний грошовий потік, вихідний грошовий потік, збалансованість грошових потоків, позитивний грошовий потік, негативний грошовий потік.

УДК 336.74:631.162

Методические и прикладные аспекты анализа входных и выходных денежных потоков аграрных предприятий / Бардин О.Я. // Экономика АПК. – 2015. – № 3. – С. 98.

Рассмотрены методические и прикладные аспекты анализа входных и выходных денежных потоков аграрных предприятий, определен наиболее результативный вид хозяйственной деятельности предприятий, а также оценено их финансовое состояние. Особое внимание уделяется оценке показателей входящих и исходящих денежных потоков: сбалансированности, качества, достаточности, ликвидности, эффективности. Анализ денежных потоков в периоде, предшествовавшем отчетному, а именно выявление объемов поступлений и расходов денежных средств, общего оборота денег и суммы остатка денежных активов предприятия дает возможность определить эффективность использования денежных средств с позиции его ликвидности и способности вовремя рассчитываться по своим обязательствам. Приведенные методические и прикладные аспекты анализа денежных потоков могут быть использованы для определения прогноза относительно будущих тенденций движения денежных средств в хозяйственной деятельности предприятий. Табл.: 7. Илл.: 2. Библиогр.: 13.

Ключевые слова: денежный поток, входящий денежный поток, исходящий денежный поток, сбалансированность денежных потоков, положительный денежный поток, отрицательный денежный поток.

UDS 336.74:631.162

Methodological and practical aspects of the analysis of incoming and outgoing cash flows of agrarian enterprises / Bardyn O.Y. // Ekonomika APK. – 2015. – № 3. – P. 98.

An article considered the methodical and practical aspects of the analysis of incoming and outgoing cash flows of agrarian enterprises, identified the most effective type of economic activity of enterprises and assessed their financial situation. Special attention is paid to assessing the indicators of incoming and outgoing cash flows, balance, quality, sufficiency, liquidity and efficiency. Analysis of cash flows in the period prior to reporting, such as identification of inflows and expenses of funds total turnover of money and the balance of cash assets of the enterprise will determine the effectiveness of using of funds from its liquidity position and ability to timely pay its obligations. These methodological and applied aspects of cash flow analysis can be used to determine the prognosis of future cash flow tendencies in economic activity. Tabl.: 7. Figs.: 2. Refs.: 13.

Key words: cash flow, incoming cash flows, outgoing cash flows, balance of cash flows, positive cash flows, negative cash flows.

* * *